

FISKERIDIREKTORATET
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN

Forhåndsuttale vedr - Søknad om bygging av kai og utlegging av utslippsledning - gnr-bnr 146-6, Ytre Fosse, Alver kommune

Vi viser til din søknad av 22.01.2020 vedrørende ovennevnte.

Iht. havne- og farvannsloven (hfl.) av 21.06.2019 § 14 fjerde ledd kan det ikke gis tillatelse til tiltak i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven uten etter dispensasjon fra vedkommende plan- og bygningsmyndighet. Det er i utgangspunktet utenfor Bergen og Omland Farvannsforvaltning IKS (BF IKS) sin myndighet å vurdere om omsøkte tiltak er i samsvar med plan. Vi gjør derfor oppmerksom på at du selv må innhente en bekreftelse fra Alver kommune på at tiltaket ikke strider mot plan for området. Vi må avvente vår behandling av søknaden inntil en slik bekreftelse er mottatt hertil. Det er tilstrekkelig at du innhenter en slik bekreftelse fra Alver kommune per e-post.

Videre er det registrert fiskeriinteresser (gytefelt torsk) i området for omsøkt tiltak. Før vi behandler saken videre ber vi derfor om Fiskeridirektoratets vurdering av hvorvidt tiltaket vil komme i konflikt med fiskeri- og eller akvakulturinteresser i området.

Vi gir imidlertid en forhåndsuttale i saken.

Ut fra de opplysninger vi har mottatt kan vi ikke se at tiltaket vil være problematisk etter havne- og farvannsloven og vi er innstilt på å fatte positivt vedtak i saken.

Vi opplyser imidlertid at det går en hoved- og biled like utenfor det omsøkte område. Tiltaket må ha tilstrekkelig solid utførelse og fortøyes/forankres forsvarlig slik at den tåler de påkjenninger som følger av sjøtrafikken i området.

Skulle det være spørsmål i saken, kan det tas kontakt med undertegnede.

Med hilsen
Bergen og Omland Farvannsforvaltning IKS

Hanne Gunnarskog - juridisk rådgiver
Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til: plun_64@hotmail.com, BYGGTEAM VEST AS, ALVER KOMMUNE

NOTAT

Salhus 20.01.2020

Gaveri Ytre Fosse – Alver kommune

Kulturverntenesta i Nordhordland har vore på synfaring til garveriet på Ytre Fosse ved fleire høve. Grunnen til desse besøka har vore at vi skulle vurdere tilstand, tiltak og kulturminneverdi samt gje råd m.o.t istandsetting og hjelpe til med søknadar.

Garveriet, som er i 2,5 etg, er reist i bindingsverk på solide tørrmurar, veggane er kledde med liggande kledning og taket (saltak) er tekt med bølgeblekk.

Første byggesteg tok til i 1880-åra og bygningen stod ferdig i 1896. Valser, barkemølle, valker og heis vart drive av eit stort vasshjul (4m i diameter og 1,5 m breidt) i elva/fossen like ved.

I åra fram til krigen var det produksjon av sålelær i garveriet. Det vart importert oksehuder frå Argentina. Parallelt med garvinga var barkeknusing ei attåtning i garveriet. Den knuste barken vart levert til andre garveri, reipslagarar og til fiskarar som trengde bark til barking av nøter.

Frå 1940 var garveriet i bruk til fiskeforedling og seinare til tørrfisklager. Etter krigen var der igjen garveriaktivitet ei periode fram til 1948. Sidan då har bygningen for det meste vore i bruk som lager.

Trass i at det ikkje har vore produksjon på alle desse åra so inneheld bygninga framleis alle funksjonar knytt til garveriverksemda. Produksjonsutstyret var først drive med vasskraft og seinare med elektrisitet.

I Nordhordland var det tidlegare mange garveri. Dei låg alltid som dette på Ytre Fosse; ved fjorden. Garveriverksemdene er for lenge sidan nedlagde i dette området og stadane der dei låg var tidlegare sentrale ferdsselsårer med rutebåttrafikk. I dag har dei fleste av desse stadane blitt til bakevjer utan infrastruktur. Garveriet på Ytre Fosse skil seg her likevel frå dei andre gamle garveria ved at det ligg ved ein fjord der det framleis er mykje trafikk og blir sett av mange. Det gamle garveriet er godt synleg frå andre sida av sundet og frå fjorden, eller «den indre farleia» som den blir kalla. Mange båtreisande, anten med fritidsbåt eller dei mange skyssbåtane som trafikkerer sundet ser dagleg den store garveribyginga.

Då vi besøkte bygningen sist, i 2018, var den i dårleg forfatning; nær sagt alle vindauga var råteskadde og/eller knuste, kledninge var veirsliten, råteskadd og hadde dels ramla ned. I taket var det lekkasje fleire stadar. Grunna ymse lekkasjer var det og roteskade på berande konstruksjonar i bygget. Det var med andre ord på høg tid å sette i verk ein redningsaksjon for dette kulturminnet.

Eigaren av garveriet har no lagt ned eit storarbeid for å sette det i stand. Tak, vindu og kledning er skifta og berande konstruksjonar som var råteskadd er no erstatta med friskt virke.

Dette kan høyrest ut som ein enkel oppgåve, men det er det ikkje. Garveriet ligg heilt i sjøkanten i svært bratt terreng og det er ikkje køyreveg heilt fram. Det at det ikkje let seg gjere å sette opp stillas på sjøsida er grunnen til at bygget ikkje har blitt måla eller vedlikehalde på sjøsida sidan det var nytt.

Om det skal kunne la seg gjere å vedlikehalde bygget på sjøsida vil det vere nødvendig å etablere eit fundament eller ei plattform som kan gjere det mogleg å stette opp stillas slik at ein kan arbeide utan fare for liv og helse på denne veggen. Ei slik plattform langs veggen i sjøkanten kan reknast som eit reversibelt tiltak og det vil ikkje vere med på å minske kulturminneverdien til bygget.

Arild Sætre
Sivilarkitekt
Museumssenteret i Hordaland